

๑๑
พ.ศ. ๒๕๖๑
๒๕๔๘

สัญญาเลขที่ RDG 4510003

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง “มาตรการในการแก้ไขปัญหาการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่น
(พิธีสารเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ)”

คณะผู้วิจัย

สังกัด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิศวาท สุคนธ์พันธุ์
นายอุดม งามเมืองตึง

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชุดโครงการวิจัย เรื่อง

“การพัฒนานกฎหมายป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (ระยะที่ 2)”

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

งานนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง "การพัฒนากฎหมายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ" ของสถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานอัยการสูงสุดที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยงานหลักตรวจสอบพันธกรณีที่จะเกิดจากอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (UNTOC) และพิธีสารเพิ่มเติมอนุสัญญาดังกล่าวรวม 3 ฉบับซึ่งรวมถึงพิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นทางบก ทะเล อากาศ (MSP) ถ้าและเมื่อประเทศไทยเป็นภาคีของตราสารดังกล่าว ทั้งนี้เพราะประเทศไทยลงนาม UNTOC และ MSP แล้วและอาจให้สัตยาบันตราสารดังกล่าวในอนาคตอันใกล้

งานนี้ศึกษาเกี่ยวกับ "มาตรการในการแก้ไขปัญหาการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่น: ตามกฎหมายไทยและพิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่น ทางบก ทะเลและอากาศ" โดยเน้น พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (เช่น ประมวลกฎหมายอาญา)

การศึกษาแบ่งเป็น 7 บท กล่าวคือ บทที่ 1 (บทนำ) กล่าวถึงที่มาที่ไปและเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา บทที่ 2 - 4 กล่าวถึงกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายที่เกี่ยวกับความผิดอื่นอันเกี่ยวเนื่องกับการเข้า/ออกเมือง (รวมทั้งคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง) โดยเริ่มจากการเข้าประเทศไทย (บทที่ 2) จากนั้น (บทที่ 3) ก็กล่าวถึงเรื่องของการเข้าประเทศอื่น บทถัดไป คือ บทที่ 4 พูดถึงความผิดอื่นอันเกี่ยวเนื่องกับการเข้าเมือง การอยู่ การออกเมืองและการลักลอบขนคนเข้าเมือง โดยเน้นเรื่อง การปลอมเอกสารตลอดจนดวงตรา การจัดหา และการใช้เอกสารปลอม

บทที่ 5 กล่าวถึงข้อเตือนใจผู้เกี่ยวข้องในการจับ "ผู้ถูกลักลอบขนเข้าเมือง" เพราะ ในกลุ่ม "ผู้ถูกลักลอบขนเข้าเมือง" อาจมีเหยื่อของ "การค้ามนุษย์" ข้ามประเทศหรือผู้หนี/ลี้ภัย หนีอยู่ด้วย เพราะคนแต่ละกลุ่มควรได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป บทที่ 6 กล่าวถึง บทบัญญัติหลักของ MSP และข้อควรพิจารณาตลอดจนข้อเสนอแนะใน การปรับกฎหมาย และ/หรือมาตรการของประเทศไทยเพื่อให้สอดคล้องกับ MSP บทที่ 7 ซึ่งเป็นบทสุดท้าย กล่าวถึง

ข้อสรุปของการศึกษา

ผู้ศึกษามีความเห็นเห็นว่า หากประเทศไทยเป็นภาคีของ MSP ประเทศไทยต้องและควรแก้ไข/เพิ่มเติมกฎหมายหลายเรื่อง เช่น ในส่วนว่าด้วยคำนิยามของคำว่า "เอกสารเดินทางปลอมหรือเอกสารแสดงตนปลอม" และน่าจะต้องเพิ่มบทลงโทษการครอบครอง "เอกสารเดินทางปลอมหรือเอกสารแสดงตนปลอม" ถ้าการครอบครองนั้นเกิดขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

Abstract

This work forms part to the research project on 'The development of laws to prevent and suppress transnational organized crime' of the Thailand Criminal Law Institute of Office of the Attorney General. A few years ago, the Council of Ministers appointed the Office to be a principal unit to explore the obligations to arise if and when Thailand becomes party of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (UNTOC) and related protocols, that include the Migrant Smuggling Protocol (MSP). Thailand has signed the UNTOC and the MSP, and may ratify them in the near future.

This work studied measures to prevent and solve migrant smuggling related problems under the laws of Thailand and the MSP, with the focus on the Immigration Act of B.E. 2522 (1979), as amended, and other related laws (such as the Penal Code).

The study is divided into 7 chapters. Chapter 1 gives the background of the study and related matters as well as the data used therein. Chapters 2 -4 cover the Thai immigration law and other laws concerning entering into and departing from Thailand related offences (including relevant court rulings). Chapter 2 discusses entering into Thailand. Chapter 3 concerns entering into other countries. Chapter 4 covers offences related to illegal immigration, over-stay, departing the country, and migrant smugglings. The chapter focuses on offences related to producing fraudulent documents, as well as seals, procuring and using fraudulent documents.

Chapter 5 covers suggestions made to officers in charge of arresting "illegal immigrants" that they keep in mind that among those alleged illegal immigrants may/can be "victims of cross-border human trafficking" or 'asylum seekers". Each of these groups serves different treatments. Chapter 6 briefly describes key provisions of the MSP and points to be considered as well as suggestions on amendments to be made to Thai laws and measures to comply with the MSP. Chapter 7 contains conclusions of the study.

The researcher opines that, if Thailand became party to the MSP, she would have to make various amendments. Among them would be defining the term 'fraudulent travel or identify document' to be consistent with the definition as it is contained in the MSP. A provision to punish possessing of fraudulent document(s) for the purpose of migrant smuggling(s) would have to be adopted.
